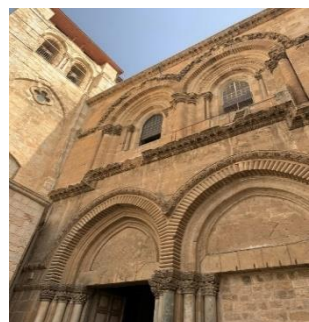

Boží hrob: chrám v chrámě

Boží hrob, vstup do chrámu

Vrátili jsme se (členové Centra Aletti) z pouti v Jeruzalémě a rádi bychom s vámi v letních měsících i nadále rozjímali o krásných souvislostech, do kterých nás Pán zve v nynějším **pozemském**, ale už i **nebeském Jeruzalémě**:

Základní kámen

Od nepaměti se říkalo, že Jeruzalém je středem vesmíru, základem světa a radostí celé země. V Chrámové svatyni se uchovával takzvaný Základní kámen, který je podle židovských legend přesným středem celého světa – z něho Bůh stvořil svět. „Tak praví Pán, Hospodin: *Hle, kladu na Siónu kámen jako základ, kámen spolehlivý, nárožní, vzácný, pevně zasazený. Nezakolísá, kdo v něj důvěřuje.*“ (Iz 28,16) Na tomto Základním kameni spočíval v prvním chrámu stánek úmluvy. Je to právě tento kámen, u kterého přistál Noe s archou, Abrahám měl na něm obětovat Izáka, Jákob si jej podložil pod hlavu, než měl vidění nebeského žebříku, Mojžíš z něj vytesal desky Desatera a Šalamoun na něm postavil první Chrám a postavil na něj archu. Když byl první Chrám zničen a židé odvedeni do babylonského zajetí, archa byla ztracena a nikdo neví, kde se nachází. Ale zůstal Základní kámen a na tom byl postaven druhý Chrám – ten,

ve kterém kázal Ježíš. Když tedy Ježíš říká: „Kámen, který stavitelé zavrhl, stal se kvádrem nárožním,“ židé dobře věděli, o čem hovoří: to on je Základním kamenem, středem vesmíru, základem světa a radostí celé země.

Ježíše ukřižovali venku za hradbami Jeruzaléma – *mimo jejich střed světa*: tak jako ve Starém zákoně vyháněli kozla, kterého zatížili svými hříchy, ven do pouště (Lv 16,21–22). Je to však odvržený kámen golgotské skály, který je kamenem nárožním – pravým středem Jeruzaléma. Na periferii se nachází ruiny původního Chrámu s celou jeho zničenou nádherou. Můžeme si vzpomenout na vidění v knize Daniel (Dan 2,31–35): „Ty, králi, jsi měl vidění, a hle – socha. Byla to velmi mohutná socha, měla hlavu z ryzího zlata, prsa a ramena ze stříbra, břicho a bedra z mědi. Stehna byla ze železa, nohy částečně ze železa, částečně z hlíny. Tu se náhle bez lidského přičinění uvolnil kámen, udeřil do železných a hliněných nohou sochy a rozdrtil je. Tu se ihned zhroutilo železo, hlína, měď, stříbro a zlato a byly jako plevy na mlatu v létě, vítr je odnesl, ani stopa po nich nezůstala; kámen pak, který udeřil do sochy, stal se velikou horou a naplnil celou zemi.“ V této souvislosti Ježíš dává Šimonovi nové jméno Petr–Skála a svěruje mu církev.

Když Ježíš zaplakal na Jeruzalémě, plakal nikoli nad Chrámem (i když učedníci byli jeho nádherou fascinováni jistě oprávněně, srv. Mt 24,1): „Mystickým autorům se Jeruzalém stal obrazem lidské duše. V městě je mnoho ulic, obchodů, úřadů. Uprostřed pak je opevněný chrám. Tak i lidská duše má mnoho schopností, možností, zájmů. Všechny dostávají smysl, když se usídlí v jejich středu Bůh. Ten dokáže sjednotit všechno to, co je v našem životě rozptýlené. Vypudíme-li však z duše vzpomínku na Boha, všechny naše myšlenky a zájmy ztratí jednotu, přestávají být ucelené. Tak v nás doslova nezůstane kámen na kameni. Na zničenou duši je smutnější pohled než na zničené město... Ale Kristus, Kníže míru, nás vede k opravdovému pokoji. I uprostřed neúspěchů můžeme zakoušet, že Ježíš Kristus je Pán, žít ve spojení s ním, v něm být zakořeněni jako v základním kameni, na něm stavět.“ (Tomáš Špidlík)

Kalvárská skála

Hora, do které je Základní kámen zasazen a na které stával Chrám, se jmenuje Morija – to znamená doslova „bod hořkosti“ (pochází ze slova myrrha, která byla použita k Ježíšovu pohřbu). Je to místo, ze kterého Bůh ve své hořkosti započal nové stvoření (srv. Ex 32,10). Toto jméno je etymologicky příbuzné se jménem Maria. Teologové říkají, že celé dějiny lidstva se sbíhají k jedinému bodu, k jediné osobě: Panně Marii. V dějinách světa od počátku existuje jako jakási červená nit „Mariin rod“ (od Abraháma až po papeže Františka) – Maria je novou horou Morijí, na které Bůh založil svět, je skutečným středem vesmíru, základem světa, radostí celé země. Když ženy přišly uctít Ježíšovo svaté tělo v hrobě, anděl jim řekl: „Není tady, byl vzkříšen!“ (Mt 28,6) – kámen Božího hrobu je prázdný! Sám jim dává ihned návod, co dělat: odpoutat se od prázdných forem úcty a stát se živými svědky Zmrtvýchvstaleho jako Panna Maria (srv. Mt 28,6–7). Ježíš sám nám proměňuje naše srdce kamenné v srdce z masa: vše činí nové (srv. Ex 11,19; Žj 21,5)!

Zlatý–Nebeský Jeruzalém

Ježíš na křížové cestě řekl: „Když se toto děje se zeleným stromem, co teprve se stane se suchým!“ (Lk 23,31) Můžeme to ale obrátit a říci pozitivně: Když se toto děje v pozemském Jeruzalémě, co teprve budeme zakoušet v nebeském Jeruzalémě? Teolog Scott Hahn ve své knize *Hostina Beránkova* vysvětluje knihu Zjevení svatého Jana jako mši svatou a mši svatou jako Zjevení čili jako vidění nebeského Jeruzaléma. Říká, že účastí na každé mši svaté doslova vstupujeme do nebe na zemi. „Nejprve přichází láska, potom svatba: slovo *apokalypsis* původně označovalo poodhalení nevěstina závoje, k němuž došlo těsně završením manželství... Když Ježíš zemřel, chrámová opona se roztrhla – Boží svatostánek byl tedy zjeven, odhalen. Nebe a země se mohly setkat v důvěrné lásce.“ Je naším privilegiem

Kámen, kde se otiskly Ježíšovy stopy při jeho Nanebevstoupení

o důvěrnou lásku s Bohem stále usilovat a bděle čekat na její plné dovršení v plnosti časů.

Když Ježíš odcházel do nebe, andělé apoštolům řekli: „Lidé z Galileje, proč tak stojíte a hledíte k nebi? Tento Ježíš, který byl vzat od vás do nebe, přijde zase právě tak, jak jste ho viděli, že odchází do nebe.“ (Sk 1,11) Ježíšovo Nanebevstoupení však není jeho odchodem od nás, do nebe, ale právě naopak jeho příchodem k nám, do světa: vstoupil totiž do pravého nebe, tj. do našich srdcí. Ta chce připravit, aby se mohla stát příbytkem Trojice. K tomu nám sesílá svého Svatého Ducha: aby učinil svůj příbytek, pravý Jeruzalém, z našich srdcí. Židovky měly ve zvyku nosit šperk, který nesl podobu Svatého města: jmenoval se Zlaté město. My, křesťané, máme velkou výsadu, že Zlaté město nejen smíme nosit, ale Zlatým Jeruzalémem se máme přímo sami stát: naše srdce je Zlatým Jeruzalémem, ze kterého vzejde Ježíš při svém druhém příchodu.

Ve Zjevení svatý Jan Nebeský Jeruzalém popisuje: „Přenesl mě v duchu na velikou a vysokou horu a ukázal mi svaté město, Jeruzalém. Mělo silné a vysoké hradby s dvanácti branami a dvanáct bran bylo dvanáct perel: každá brána byla vytvořena z jediné perly. A toto město nemá zapotřebí ani slunce, ani měsíce, aby ho osvětlovaly, protože ho ozařuje Boží velebnost. Jeho světlem je Beránek.“ (Zj 21,10–23) Ježíš nás do Zlatého města, ve kterém už nebudeme závislí na slunci ani měsíci, protože v plnosti poznáme drahého Beránka svého srdce, uvádí dvanácti branami tvořenými ze vzácných perel jeho darů: *radosti, síly, jednoty, mariánské čistoty, nebeského království–věčného života, následování, ticha, Pánovy věčné oběti (věčné mše svaté–umývání nohou), královské vznešenosti, vnitřní slzy radosti, Pánova boholidství...* Můžeme rozjímat, jak a v jakých okamžicích ve svém životě jednotlivými branami procházíme; a také se sami sebe ptát, jaké jméno nese *jedinečná osobní perla* – o které víme jen my sami – již nás Pán uvádí k sobě do Zlatého Jeruzaléma. Maranatha!

S. Anna Lexmaulová

***

Stává se, že se dlouho trápíme s něčím, co nám na sobě nejde změnit (stále se opakující hřích, neduh, zlozvyk). Trápíme se tím, je nám to líto, někdy si možná i popláceme, a přesto znova upadneme do těch samých bolestí. Chci vás povzbudit k tomu, abyste nemalomyslněli, ale znova a znova nacházeli v sobě Boží sílu: dar Ducha Svatého, povstávat, snažit se, zkoušet, prosit, prostě věrně vytrvat. Je to Ježíš sám, který každému z nás přijde v pravý čas na pomoc a daruje nám v té (konkrétní) věci svou božskou milost jako odměnu za naše možná i letitá snažení. Sami ze sebe nejsme ničeho schopni, jen s Pánem a v něm dokážeme všechno. Potřebujeme ho! Kéž se Pán, naše tiché a pokorné Srdce, dotkne každého z nás, kéž proměňuje náš život a plní nás pokojem a dobrotou!

S. Kateřina Klosová

* * *

Ze slov papeže Františka: „Vesel se, Jeruzaléme!“ To je pozvání k radosti. „Zajásejte, neboť váš zármutek se promění v radost.“ Tak začíná mše. Jaký je motiv této radosti? Motivem je obrovská Boží láska k lidstvu: „Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul.“ (Jan 3,16) I v situaci, která se jeví zoufalou, Bůh zasahuje a nabízí člověku spásu a radost. Bůh totiž nestojí v ústraní, nýbrž vstupuje do dějin lidstva a mísí se do našeho života, aby jej svojí milostí oživil a spasil. Jsme povoláni popřát sluchu této zvěsti, nepodlehnout pokušení sebejistoty, snahy obejít se bez Boha a dožadovat se absolutní svobody od Něho a od jeho Slova. Když najdeme odvahu uznat, že jsme to, co jsme – a k tomu je zapotřebí odvahy – zjistíme, že jsme lidmi, kteří jsou povoláni počítat se svojí slabostí a svými omezeními. Může se tedy přihodit, že podlehneme úzkosti a znepokojení ze zítřka, nemoci a smrti. Je dobré znát vlastní omezení, vlastní slabosti. Musíme je znát. Ne však proto, abychom nad nimi zoufali, nýbrž abychom je nabídli Pánu, který nám pomáhá na cestě uzdravení, bere nás za ruku a nikdy nás nenechává samotné, nikdy. „Vesel se, Jeruzaléme!“ protože je s námi Bůh. Podejme Pánu ruku, hledme na Ukřižovaného a jděme dál.

